

Wstęp

Przedstawiony materiał, obejmujący okres 2002 roku, stanowi analizę zjawisk i procesów zachodzących na regionalnym rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim oraz na lokalnych rynkach pracy, obejmujących obszar powiatów.

Problematyka rynku pracy uzupełniona została o charakterystykę regionu pod względem uwarunkowań gospodarczych, mających związek z rozwojem zasobów ludzkich.

Analizę przeprowadzono na podstawie danych do sprawozdawczości MPiPS-01 o rynku pracy, MPiPS-02 o dochodach i wydatkach z Funduszu Pracy, bazy danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Powiatowych Urzędów Pracy, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w Gdańsku.

1. REGIONALNY RYNEK PRACY

1.1. SYTUACJA GOSPODARCZA

W Krajowym Rejestrze Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON, na koniec grudnia 2002 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowanych było 137 671 podmiotów gospodarczych, czyli ponad 4 % ich liczby w kraju. Większość jednostek stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:

*Podmioty gospodarki narodowej w województwie warmińsko-mazurskim
wg wybranych form prawno-organizacyjnych w latach 1998-2002*

tab.1

Lata	Ogółem	Przedsięb. państwowe	Spółki	Spółdzielnie	Osoby fizyczne	Pozostałe
1998	91 549	94	10 674	815	73 181	6 785
1999	96 649	80	11 293	790	76 174	8 312
2000	102 633	74	11 870	788	80 013	9 888
2001	136 762	67	11 650	774	112 282	11 989
2002	137 671	61	bd.	767	bd.	bd.

Szczególnie dynamiczny - wynoszący 33,2 % - wzrost liczby podmiotów gospodarczych nastąpił w 2001 roku. Przyrost odnotowano głównie wśród firm prywatnych prowadzonych przez osoby fizyczne - 40,3 %. (Od 8 lutego 2001 roku w rejestrze podmiotów za osoby fizyczne, prowadzące działalność uznaje się również osobę prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne. Wpis do rejestru podmiotów następuje na podstawie wykazu indywidualnych gospodarstw i działek rolnych przekazywanych przez urzędy gmin, urzędom statystycznym).

Zdecydowana większość przedsiębiorstw - 95,8 % należy do prywatnego sektora gospodarki, w którym zatrudnionych jest ponad 72,7 % wszystkich pracujących w regionie. Około 92 %, stanowią zakłady małe, zatrudniające do 9 osób.

Strukturę rodzajową gospodarki w województwie według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) charakteryzowała dominacja podmiotów w sekcjach: handel i naprawy oraz obsługa nieruchomości i firm.

Biorąc pod uwagę wyniki finansowe i skalę nakładów inwestycyjnych, największe w województwie przedsiębiorstwa to:

- Stomil Olsztyn S.A., będący największym pracodawcą województwa warmińsko - mazurskiego,
- MM International sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie.

Inni poważni pracodawcy, to przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego. Na tej liście wyróżniają się przedstawiciele przemysłu mięsnego: Zakłady Mięsne S.A. w Morlinach i Zakłady Mięsne S.A. w Ełku.

Mimo wyraźnego umocnienia się koniunktury gospodarczej województwa w krajowej gospodarce, warmińsko - mazurskie spełnia przede wszystkim rolę żywicielską. Najważniejszy dla regionu przemysł spożywczy, daje ok. 40 % wartości produkcji przemysłowej województwa. Nieco ponad 20 % wartości produkcji przemysłowej województwa wytwarza przemysł drzewny.

Główna, historycznie wykształcona funkcja gospodarcza województwa to rolnictwo dające pracę 32 % zatrudnionych i odpowiednio: leśnictwo i łowiectwo - 27 %, przemysł i budownictwo - 21 % oraz usługi - 20 %.

Z kolei produkcja sprzedana przemysłu to głównie produkcja artykułów spożywczych i napojów - 39 %. Natomiast udział następnej sekcji - produkcja maszyn i urządzeń stanowi 14 %, produkcja mebli 11 % i zaopatrywanie w media 11 %.

Grunty rolne stanowią 54 % ogólnej powierzchni województwa, co stawia region na trzecim miejscu w kraju. Jednak wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest, poza północno-zachodnią częścią województwa niższa niż średnio w Polsce. Pozostałością po epoce państwowych gospodarstw rolnych, które dominowały na terenach byłych województw olsztyńskiego, elbląskiego i suwalskiego, jest też najwyższa w kraju powierzchnia odłogów i ugorów.

Skup produktów rolnych nie przekracza 2 % w stosunku do skupu w Polsce natomiast udział rolnictwa w wartości krajowej produkcji towarowej jest ponad przeciętny, co wynika z bardzo wysokiej towarowości i intensywności produkcji zwierzęcej – skup żywca rzeźnego na jeden hektar użytków rolnych daje województwu drugą pozycję w kraju a skup mleka pozycję piątą.

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca województwa jest niższy niż średnio w Polsce i kształtuje się na poziomie 76 % średniej dla Polski. Tempo wzrostu PKB w regionie było nierównomierne: najwyższe w podregionie olsztyńskim a najniższe w podregionie ełckim. Jednak na tle innych województw zróżnicowanie wewnętrzne charakteryzowało się stosunkowo niewielką rozpiętością.

Badania koniunktury gospodarczej w województwie warmińsko – mazurskim prowadzone przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową metoda testu koniunktury wykazywały w roku 2001 stagnację gospodarczą. Przedsiębiorcy raportowali o pogarszających się warunkach ekonomicznych i pesymistycznie oceniali szanse na poprawę sytuacji gospodarczej. Sytuacja zmieniła się w roku 2002. W okresie marzec – maj bieżący wskaźnik koniunktury osiągnął wartość dodatnią. Także po okresowym spadku w okresie czerwiec – lipiec wskaźnik powrócił do dodatnich wartości w ocenie poprawy koniunktury oraz wzrostu optymizmu. Niżej oceniali przedsiębiorcy perspektywy rozwojowe.

Najwyższy wskaźnik bieżący koniunktury odnotowano w bankach (+67), dobry w przedsiębiorstwach usługowych i handlowych (+8) i najniższy, ale też dodatni w przemyśle i budownictwie (+1).

W województwie warmińsko-mazurskim wg stanu na 31.12.2001 roku pracowało w gospodarce narodowej 439 704 osoby.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31.XII.)
tab. 2

Sekcje	Lata		Wzrost / Spadek w liczbach bezwzgl.	Wzrost / Spadek w %
	2000	2001		
Ogółem w województwie,	453 976	439 704	- 14 272	- 3,1
w tym:				
- Rolnictwo, łowiectwo i Leśnictwo	120 319	119 628	- 691	- 0,6
- Przetwórstwo przemysłowe	86 831	82 928	- 3 903	- 4,5
- Budownictwo	23 060	20 925	- 2 135	- 9,2
- Handel i naprawy	60 518	56 931	- 3 587	- 5,9
- Hotele i restauracje	7 400	7 222	- 178	- 2,4
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność	24 680	23 008	- 1 672	- 6,8
- Pośrednictwo finansowe	8 370	7 830	- 540	- 6,4
- Obsługa nieruchomości i firm	20 967	21 294	+ 327	+ 1,6
- Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	18 371	19 268	+ 897	+ 4,9
- Edukacja	33 244	33 762	+ 518	+ 1,6
- Ochrona zdrowia i opieka socjalna	29 865	27 855	- 2 010	- 6,7

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego za lata 2001-2002. Obliczenia własne.

Największe spadki odnotowano w budownictwie, ochronie zdrowia i opiece społecznej oraz w transporcie.

Zmiany struktury pracujących w regionie warmińsko-mazurskim w latach 2000 i 2001 tab. 3

Sekcje	Lata		Zmiana 2000-2001
	2000	2001	
Ogółem w województwie,	100,0	100,0	-
w tym:			
- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	26,5	27,2	+ 0,7
- Przetwórstwo przemysłowe	19,1	18,8	- 0,3
- Budownictwo	5,1	4,7	- 0,4
- Handel i naprawy	13,3	12,9	- 0,4
- Hotele i restauracje	1,6	1,6	-
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5,4	5,2	- 0,2
- Pośrednictwo finansowe	1,8	1,8	-
- Obsługa nieruchomości i firm	4,6	4,8	- 0,2
- Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	4,0	4,4	- 0,4
- Edukacja	7,3	7,7	+ 0,4
- Ochrona zdrowia i opieka socjalna	6,6	6,3	- 0,3

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego za lata 2001-2002. Obliczenia własne.

Struktura pracujących w województwie nie uległa istotnym zmianom. Odnotowano niewielki odsetek wzrostu w sekcji rolnictwo i edukacja do ogółu pracujących.

Analiza wydajności pracy według IBnGR wykazuje, że wydajność pracy mierzona wartością dodaną na zatrudnionego jest w województwie niższa niż w Polsce, co wywołane jest obniżoną wydajnością w przemyśle i usługach. Natomiast wydajność pracy w rolnictwie jest wyższa, co prawdopodobnie wynika z dużego udziału wysokotowarowej produkcji zwierzęcej.

Według wstępnego raportu Stan i prognoza rozwoju gospodarczego regionu warmińsko-mazurskiego (Instytut Badań nad gospodarką rynkową 2002) - sytuację na powiatowych rynkach pracy można uznać za zróżnicowaną, co skutkuje wyodrębnieniem trzech grup powiatowych:

Zróźnicowanie powiatowych rynków pracy

tab. 4

Grupa	Powiat	Charakterystyka
1	Olsztyn, Elbląg	Rynek pracy wyraźnie odbiega w tej grupie od pozostałych powiatów ze względu na korzystniejszą strukturę gospodarczą. Rynek pracy w Olsztynie jest przy tym najbardziej elastyczny w województwie. Olsztyn ma również najniższą w regionie stopę bezrobocia, a Elbląg ma ten wskaźnik niższy od średniej wojewódzkiej
2	elcki, giżycki, ilawski, kętrzyński, mrągowski, nidzicki, nowomiejski, olecki, olsztyński, szczycieński	Są to powiaty o wysokiej a nawet a nawet wyższej od średniej wojewódzkiej stopie bezrobocia, względnie elastycznym rynku pracy i wysokim udziale zatrudnionych w rolnictwie.
3	bartoszycki, braniewski, działowski, elbląski, gołdapski, ostródzki, piski, węgorzewski	Są to powiaty o bardzo wysokim udziale pracujących w rolnictwie, na co wpływ ma przede wszystkim żuławski powiat elbląski. W tej grupie znalazły się powiaty o bardzo wysokiej stopie bezrobocia i niskiej elastyczności lokalnych rynków pracy

Struktura ludności województwa warmińsko-mazurskiego według kryterium aktywności ekonomicznej przedstawia się następująco:

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce w 2002 roku

tab. 5

Wyszczególnienie	Warmińsko-Mazurskie		Polska	
	w tysiącach	udział %	w tysiącach	udział %
1.	2.	3.	4.	5.
Ludność ogółem	1 469,3	100,0	38 632,5	100,0
- w wieku produkcyjnym *	909,2	61,9	23 921,0	61,9
- przedprodukcyjnym	373,3	25,4	8 970,5	23,2
- poprodukcyjnym	186,8	12,7	5 741,0	14,9
Aktywni zawodowo	611,7	100,0	17 758,0	100,0
- pracujący	435,1	71,1	14 541,0	81,9
- bezrobotni	176,6	28,8	3 217,0	18,1
Bierni zawodowo **	297,5	32,7	6 163,0	25,7

* wiek produkcyjny = aktywni zawodowo + bierni zawodowo

** udział biernych zawodowo liczony do wieku produkcyjnego

W stosunku do ludności ogółem województwo warmińsko-mazurskie ma identyczną z krajową strukturę ludności w wieku produkcyjnym. W wieku nieprodukcyjnym, niższy niż krajowy jest udział przedziału poprodukcyjnego, a wyższy przedprodukcyjnego, co potwierdza tezę o młodości demograficznej regionu.

Wskaźniki aktywności zawodowej są niekorzystne w porównaniu ze wskaźnikami ogólnopolskimi: niższy jest udział pracujących w ogólnej populacji aktywnych zawodowo, przy bardzo wysokim udziale bezrobotnych. Notuje się także znacznie wyższy udział biernych zawodowo.

2. BEZROBOCIE

2.1. TENDENCJE W POZIOMIE BEZROBOCIA

Bezrobocie w województwie warmińsko-mazurskim, należy do najpoważniejszych problemów ekonomiczno-społecznych.

Począwszy od 1998 roku, poziom bezrobocia rósł od 119,5 tys. do ponad 178,4 tys. w roku 2001 - i dopiero w roku 2002 zauważalne są pewne symptomy poprawy - liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 724 osoby, czyli o 1 % w stosunku do 2001 roku.

Dynamika wzrostu bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 1998-2002

tab. 6

31 grudzień	Liczba bezrobotnych	Wzrost/ spadek do poprzedniego roku	Wzrost do 1998 roku	% wzrost/ spadek pop. roku	% wzrost do 1998 roku
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1998	119 540	X	X	X	X
1999	142 443	22 903	22 903	19,0	19,2
2000	158 150	15 707	38 610	11,0	32,3
2001	178 353	20 203	58 813	12,8	49,2
2002	176 629	- 1 724	57 089	- 1,0	47,8

Poziom rejestrowanego bezrobocia jest zróżnicowany przestrzennie; od 3 637 osób w powiecie węgorzewskim do 15 264 osób w powiecie ostródzkim.

Prawie 14 % wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych skupiają dwie największe aglomeracje miejskie; Olsztyn - 10 414 osób i Elbląg - 13 932 osoby (zał. 1).

Pod względem liczby bezrobotnych w zależności od tego w jakim okresie bada się to zjawisko, województwo warmińsko-mazurskie zajmuje XII-XIII miejsce w kraju. Bezrobocie w regionie stanowi 5,5 % ogólnego poziomu bezrobocia w Polsce (3 217,0 tys.).

2.2. STOPA BEZROBOCIA W REGIONIE

Od czterech lat województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się najwyższym w kraju natężeniem bezrobocia.

Wskaźnik stopy bezrobocia mierzony stosunkiem bezrobotnych do czynnych zawodowo mieszkańców regionu, na koniec grudnia 2002 roku wynosił 28,8 %.

Oznacza to, że oficjalnie prawie co trzeci czynny zawodowo mieszkaniec województwa pozostaje bez pracy. Biorąc pod uwagę bezrobocie ukryte, wskaźnik ten byłby znacznie większy.

Spośród 20 powiatowych urzędów pracy, tylko w czterech powiatach natężenie bezrobocia kształtuje się poniżej wskaźnika wojewódzkiego, zaś w pozostałych poziom ten jest wyższy.

W pięciu powiatach sytuację należy uznać za kryzysową – stopa bezrobocia przekroczyła 35 % (powiat bartoszycki, braniewski, gołdapski, piski, węgorzewski).

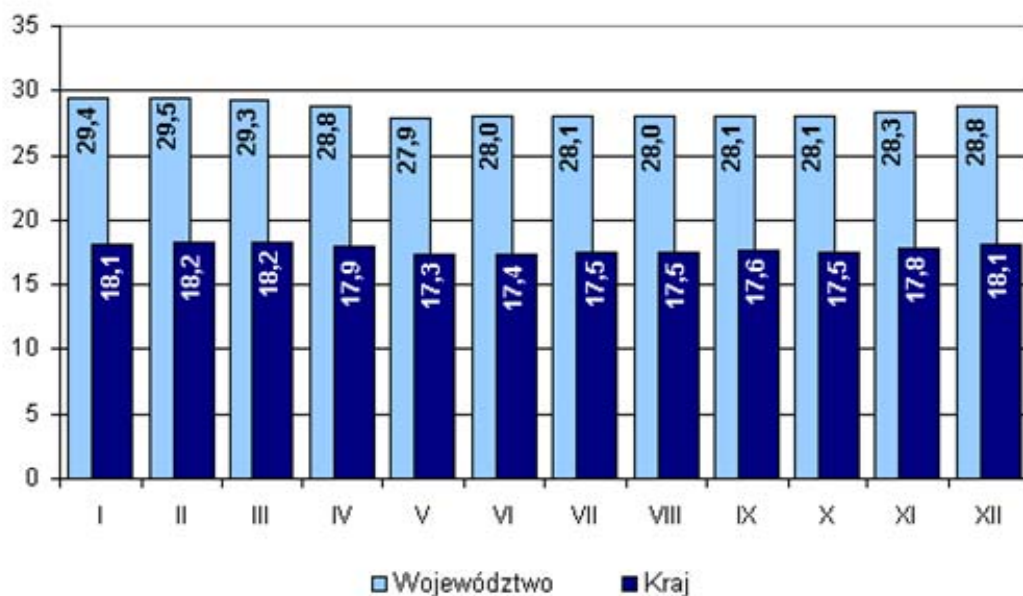
W pozostałych powiatach bezrobocie waha się od 29 do 35 %, co też jest wskaźnikiem wysokim, zwłaszcza, że w niektórych gminach może on przekraczać 50 %.

Sytuacja regionu na tle kraju i innych województw przedstawia się następująco:

- w stosunku do średniej krajowej stopa bezrobocia w regionie jest wyższa o blisko 11 punktów procentowych (kraj 18,1 %),

- pod względem stopy bezrobocia (28,8 %) warmińsko-mazurskie, zajmuje pierwszą lokatę; następne w kolejności województwo zachodnio-pomorskie osiągnęło wskaźnik 26,4 %; najniższy wskaźnik notuje się w województwach małopolskim i mazowieckim – 13,9 %

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce w roku 2002 (stan na koniec miesiąca)

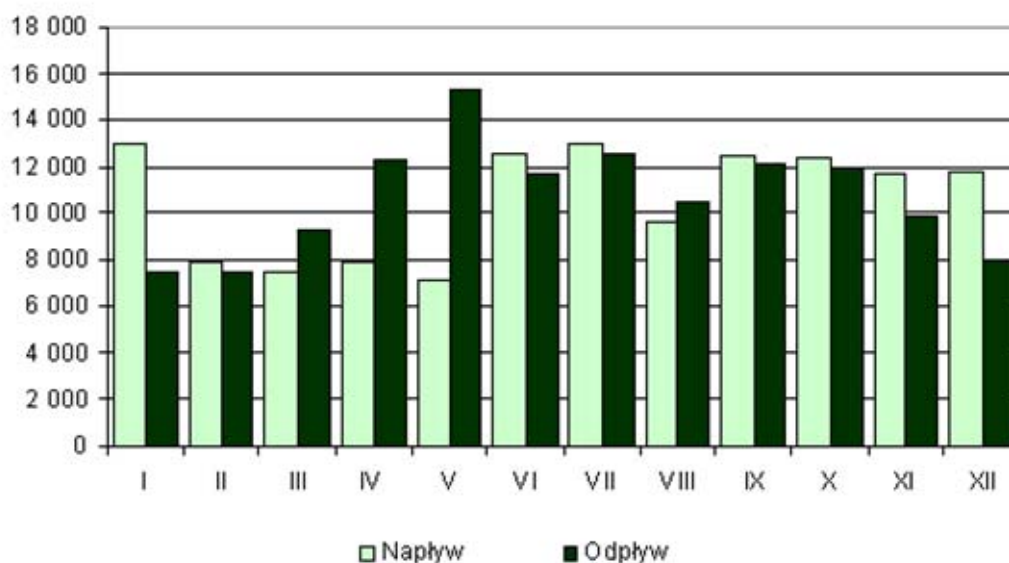

2.3. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA W ROKU 2002

Płynność bezrobocia wyrażająca się skalą „napływu” i „odpływu” jest jednym z podstawowych parametrów charakteryzujących sytuację na rynku pracy. Analiza płynności pozwala uchwycić sezonowość zmian w strukturze przestrzennej i podmiotowej populacji bezrobotnych oraz wyodrębnić te rejony, gdzie sytuacja z jakichkolwiek względów jest specyficzna.

W roku 2002 ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmieniała się, osiągając minimum w maju (169 875 osób) i maksimum w lutym (184 209 osób). Podobnym wahaniom podlegała liczba noworejestrujących się („napływ”) bezrobotnych i wyłączeń z ewidencji („odpływ”).

Ruch bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

Ogółem w roku 2002 status bezrobotnego po raz pierwszy lub kolejny raz otrzymało 126 755 osób. Natomiast wyrejestrowano 128 479 osób, ponad połowę (51,4 %) z powodu podjęcia pracy, a 30,8 % z powodu nie stosowania się do ustawowego wymogu potwierdzenia gotowości do pracy.

2.4. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA.

Niekorzystna struktura bezrobocia, zwłaszcza niektórych subpopulacji bezrobotnych, stanowi o utrwaleniu się dotkliwych społecznie i ekonomicznie cech regionalnego rynku pracy. Dotyczy to przede wszystkim:

- hermetyzacji rynku pracy dla osób z niskimi kwalifikacjami i o niskim poziomie wykształcenia,
- braku miejsc pracy dla osób w najmłodszych grupach wieku (18-34 lata),
- wydłużenie się okresu pozostawania bez pracy szczególnie mieszkańców wsi, w tym osiedli post pegeerowskich,
- zmniejszający się udział osób z uprawnieniami zasiłkowymi. Zasiłki z tytułu bezrobocia, wypłacane przez Fundusz Pracy są niejednokrotnie jedynym źródłem dochodu rodzin, w efekcie prowadzi to do stałego ubożenia lokalnych społeczności.

Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31.XII)

tab. 7

Kategorie bezrobotnych	Rok 2001	Rok 2002	wzrost/ spadek do 2001 w %	Rok 2001 Udział w ogóle bezp. w %	Rok 2002 Udział w ogóle bezp. w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Zarejestrowani ogółem w tym:	178 353	176 629	- 1,0	100,0	100,0
- poprzednio pracujący	139 756	137 660	- 1,5	78,4	77,9
- dotychczas niepracujący	38 597	38 969	+ 1,0	21,6	22,1
- niepełnosprawni	2 091	2 497	+ 19,4	1,2	1,4
- zamieszkali na wsi	85 379	84 337	- 1,2	47,9	47,7
- absolwenci	8 216	7 132	- 13,2	4,6	4,0
- bez prawa do zasiłku	138 055	143 661	+ 4,1	77,4	81,3
- z prawem do zasiłku	40 293	32 968	- 18,2	22,6	18,7

Bezrobotni wg cech socjodemograficznych w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31.XII)

tab. 8

Wyszczególnienie	Rok 2001	Rok 2002	wzrost/ spadek do 2001 w %	Rok 2001 Udział w ogóle bezr. w %	Rok 2002 Udział w ogóle bezr. w %
Ogółem	178 353	176 629	- 1,0	100,0	100,0
<u>Poziom wykształcenia</u>					
- wyższy	4 031	4 856	+ 20,5	2,3	2,7
- policealny i średni zawodowy	33 402	32 681	- 2,2	18,7	18,6
- ogólnokształcący (LO)	9 656	9 985	+ 3,4	5,4	5,6
- zasadniczy zawodowy	60 597	60 151	- 0,7	34,0	34,1
- podstawowy i niepełny podst.	70 667	68 956	- 2,4	40,0	39,0
<u>Wiek bezrobotnych</u>					
- 15-17 lat	11	8	- 27,3	0,006	0,004
- 18-24 lata	48 155	45 704	- 5,1	27,0	25,9
- 25-34 lata	47 097	47 496	+ 0,8	26,4	26,9
- 35-44 lata	44 889	42 823	- 4,6	25,2	24,2
- 45-54 lata	34 711	36 732	+ 5,8	19,5	20,8
- 55-59 lat	2 925	3 306	+ 13,0	1,6	1,9
- 60-64 lata	565	560	- 0,9	0,3	0,3
<u>Czas pozostawania na bezrobociu</u>					
- do 1 m-ca	9 397	10 577	+ 12,6	5,3	6,0
- 1 - 3 m-cy	22 685	21 144	- 6,8	13,2	12,0
- 3 - 6 m-cy	23 171	21 631	- 6,6	13,0	12,2
- 6 - 12 m-cy	29 954	27 421	- 8,5	17,1	15,5
- 12 - 24 m-cy	38 895	34 738	- 10,7	21,8	19,7
- pow. 24 m-cy	54 251	61 118	+ 12,7	30,4	34,6

□

Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

Sekcje wg Europejskiej Klasyfikacji Działalności	Bezrobotni zarejestrowani	Oferty pracy
‡ Rolnictwo, Łowiectwo i Leśnictwo	13 116	1 515
‡ Rybołówstwo i Rybactwo	139	13
‡ Górnictwo i Kopalnictwo	327	43
‡ Działalność produkcyjna	30 183	8 276
‡ Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 128	330
‡ Budownictwo	14 400	2 587
‡ Handel hurtowy i detaliczny	21 663	4 703
‡ Hotele i restauracje	4 084	1 052
‡ Transport, gospodarka magazynowa i łączność	4 158	740
‡ Pośrednictwo finansowe	1 413	616
‡ Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	4 630	1 234
‡ Administracja publiczna i obrona narodowa	11 062	5 358
‡ Edukacja	2 483	906
‡ Ochrona zdrowia i opieka socjalna	4 450	942
‡ Pozostała działalność usługowa komunalna	5 964	1 759
‡ Gospodarstwa domowe	1 214	3
‡ Organizacje i zespoły eksternistyczne	3	-
‡ Działalność niezidentyfikowana	17 243	-
‡ Dotychczas nie pracujący	38 969	-
Razem	176 629	30 077

Bezrobotni wg podstawowych grup zawodowych, a oferty pracy zgłoszone dla tych grup zawodowych w roku 2002

Nazwa grupy zawodowej	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Oferty pracy
1. Wyżsi urzędnicy i kierownicy	481	104
2. Specjaliści	6 043	1 117
3. Technicy i inny średni personel	15 420	1 845
4. Pracownicy biurowi	9 636	3 837
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedaży	26 662	3 884
6. Rolnicy, ogrodnicy i leśnicy	10 147	1 067
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	51 535	7 307
8. Operatorzy maszyn i urządzeń	8 654	1 940
9. Pracownicy przy pracach prostych	21 624	7 412
10. Bez zawodu	26 427	1 564
Ogółem	176 629	30 077

Z przeprowadzonej przez Wydział Informacji, Analiz i Prognoz WUP w Olsztynie analizy zgłoszonych ofert pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika:

1. W roku 2002 zgłoszono do powiatowych urzędów pracy 30 077 ofert pracy, z tego 64,1 %, tj. 19 290 ofert dotyczyło stanowisk robotniczych.

2. Na zarejestrowanych w regionie ogółem 176 629 bezrobotnych, największą grupę zawodową stanowili:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 29,2 %, tj. 51 535 osób

W tej grupie zawodowej najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród: murarzy ogólnobudowlanych, krawców odzieży lekkiej, ślusarzy, stolarzy meblowych, szwaczek, mechaników samochodów

osobowych i ciężarowych, piekarzy, stolarzy budowlanych, tokarzy, malarzy budowlanych, mechaników maszyn i urządzeń rolniczych.

- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - 15,1 %, tj. 26 662 osoby

W tej populacji najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród: sprzedawców w handlu detalicznym i drobnodetalicznym, kucharzy, kelnerów, opiekunek domowych.

- bezrobotni bez zawodu - 15,0 %, tj. 26 427 osób

- pracownicy przy pracach prostych - 12,2 %, tj. 21 624 osoby

W tej zbiorowości najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród: robotników budowlanych, sprzątaczek, robotników gospodarczych, dozorców, pomocy kuchennej.

- technicy i inny średni personel - 8,7 %, tj. 15 420 osób

W grupie tej najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród: techników rolników, techników budownictwa ogólnego, techników mechaników - mechanika ogólna, techników technologii odzieży, techników mechaników samochodowych, techników mechaników obróbki skrawania, pielęgniarek internistycznych.

- rolnicy, ogrodnicy i leśnicy - 5,7 %, tj. 10 147 osób

W tej populacji najwięcej zarejestrowanych było rolników upraw polowych i produkcji zwierzęcej oraz robotników w gospodarstwie rolnym.

Bezrobotni z grupy robotniczej stanowili najgłówniejsze źródło napływu do bezrobocia.

3. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ROKU 2002

Rok 2002 w obszarze aktywizacji bezrobotnych pod wieloma względami wyróżnił się pozytywnie w stosunku do roku 2001. Przede wszystkim:

- zmniejszyła się dynamika wzrostu bezrobocia,
- ustabilizował się przepływ finansów na aktywizację bezrobotnych,
- o 25 % został zwiększony limit środków na refundację wydatków z zakresu aktywnych form,
- zgłoszono więcej niż w roku poprzednim ofert pracy,
- wymierne efekty zatrudnieniowe przyniósł Wojewódzki Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”.
- wdrożono kolejne podkomponenty Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW).

Działania PUP w roku 2002 przebiegały w atmosferze odbudowy wizerunku rzetelnego partnera w obszarze kreowania lokalnej polityki zatrudnieniowej i aktywizującej bezrobotnych, tym bardziej należy docenić efekty tych działań. Należy również zaznaczyć, że w roku 2002 na mapie województwa pojawiły się zmiany, które wyodrębniły nowe lokalne rynki pracy Gołdap i Węgorzewo, leżące dotychczas w obszarze powiatów: gołdapsko-oleckiego i giżyckiego.

3.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

3.1.1. Podjęcia pracy

Pracę podjęło;

- ogółem 66 072 osoby; w roku 2001 - 54 251 osób, tj. o prawie 22,0 % więcej, w tym:
- subsydiowaną z Funduszu Pracy – 10 925 osób (w liczbie tej znajdują się również absolwenci podejmujący staż zawodowy),
- niesubsydiowaną – 55 147 osób.

Podjęcia pracy

tab. 9

Wyszczególnienie	2001	2002	wzrost / spadek do 2001	wzrost / spadek do 2001 w %
Ogółem w tym:	54 251	66 072	+ 11 821	+ 21,8
- subsydiowane	2 400	10 925	+ 8 525	+ 355,0
- niesubsydiowane	51 851	55 147	+ 3 296	+ 6,3

3.1.2. Pośrednictwo pracy

W roku 2002 pracodawcy zgłosili 30 077 ofert pracy; o 40,2 % więcej niż rok temu, w tym:

- 11 159 subsydiowanych z Funduszu Pracy miejsc pracy; o 8 562 więcej niż w roku 2001,
- 18 918 ofert pracy niesubsydiowanej; o 63 więcej w stosunku do ubiegłego roku.

Pozyskane oferty pracy:

- subsydiowane stanowiły 37,1 % ogółu ofert pracy,
- niesubsydiowane stanowiły 62,9 % ogółu zgłoszonych ofert.

Zgłoszone oferty pochodziły przede wszystkim z sektora prywatnego – 21 924, tj. 73 % wszystkich zgłoszonych ofert.

Wyszczególnienie	2001	2002	wzrost / spadek do 2001	wzrost / spadek do 2001 w %
Ogółem w tym:	54 251	66 072	+ 11 821	+ 21,8
- subsydiowane	2 400	10 925	+ 8 525	+ 355,0
- niesubsydiowane	51 851	55 147	+ 3 296	+ 6,3

3.1.3. Poradnictwo zawodowe

Z usług poradnictwa i informacji zawodowej skorzystało w całym województwie ogółem: 22 485 osób, w tym:

- poradnictwa indywidualnego - 11 675 osób
- poradnictwa grupowego - 6 106 osób
- informacji zawodowej - 4 704 osób

Najwięcej, bo aż 58 % klientów doradztwa stanowiła młodzież (osoby w wieku 18-24 lata) i osoby pozostające bez pracy do 12 miesięcy.

3.2. PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ BEZROBOTNYCH REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY

3.2.1. Szkolenia

Liczba uczestników programu - 5 623 osoby. Szkolenia ukończyły - 5 263 osoby.

tab. 10

PUP	Liczba osób skierowanych		wzrost / spadek do 2001 w liczbie bezwzgl.	Liczba osób, które ukończyły szkolenia		wzrost / spadek do 2001 w liczbie bezwzgl.
	2001	2002		2001	2002	
Bartoszyce	196	295	99	195	291	96
Braniewo	2	218	216	30	215	185
Działdowo	62	182	120	69	182	113
Elbląg	645	461	- 184	635	454	- 181
Ełk	51	265	214	50	265	215
Giżycko	79	262	183	182	245	63
Gołdap	-	55	55	-	55	55
Hawa	54	422	368	180	376	196
Kętrzyn	101	219	118	102	217	115
Lidzbark Warm.	48	286	238	48	283	235
Mragowo	2	303	301	90	244	154
Nidzica	89	246	157	88	202	114
Nowe M. Lub.	90	123	33	90	116	26
Olecko	37	133	96	37	129	92
Olsztyn - grodzki	411	336	75	462	256	206
Olsztyn - ziemski	276	412	136	307	389	82
Ostróda	161	551	390	320	506	186
Pisz	15	273	258	15	273	258
Szczytno	35	426	394	175	410	235
Węgorzewo	-	155	155	-	155	155
Województwo	2 354	5 623	3 269	3 075	5 263	2 188

Kierunkami szkoleń cieszącymi się największym popytem wśród bezrobotnych w roku 2002 były: - mała przedsiębiorczość, - księgowość, rachunkowość, - kursy przygotowujące do pracy w budownictwie (wykończeniówka), - nowoczesny sprzedawca, - agent ochrony mienia, - obsługa komputera wraz z programami użytkowymi, - prawo jazdy (kat. C, D, E), - organizacja, zarządzanie i marketing, - obsługa administracyjno-biurowa.

3.2.2. Prace interwencyjne

tab. 11

PUP	Osoby skierowane		wzrost / spadek do 2001 w liczbach bezwzględnych
	Rok 2001	Rok 2002	
Bartoszyce	4	112	108
Braniewo	14	104	90
Działdowo	2	102	100
Elbląg	155	349	194
Ełk	4	126	122
Giżycko	0	95	95
Gołdap	-	116	116
Iława	0	175	175
Kętrzyn	2	110	108
Lidzbark Warm.	0	54	54
Mragowo	3	90	87
Nidzica	0	117	117
Nowe M. Lub.	70	129	59
Olecko	2	72	70
Olsztyn - grodzki	81	76	- 5
Olsztyn - ziemski	80	200	120
Ostróda	37	129	92
Pisz	9	140	131
Szczytno	1	43	42
Węgorzewo	-	54	54
Województwo	464	2 393	1 929

Prace interwencyjne najczęściej były organizowane u pracodawców działających w następujących sekcjach gospodarki narodowej:

- handel hurtowy i detaliczny,
- działalność produkcyjna,
- administracja publiczna i ochrona zdrowia,
- edukacja,
- rolnictwo.

3.2.3. Roboty publiczne

tab. 12

PUP	Osoby zatrudnione w ramach robót publicznych		wzrost / spadek do 2001 w liczbach bezwzględnych
	Rok 2001	Rok 2002	
Bartoszyce	67	109	42
Braniewo	64	77	13
Działdowo	44	87	43
Elbląg	168	489	321
Ełk	46	142	96
Giżycko	56	246	190
Gołdap	-	53	53
Hawa	42	167	125
Kętrzyn	55	156	101
Lidzbark Warm.	31	29	- 2
Mragowo	19	54	35
Nidzica	22	39	17
Nowe M. Lub.	45	52	7
Olecko	27	183	156
Olsztyn - grodzki	21	29	8
Olsztyn - ziemski	78	129	51
Ostróda	47	103	56
Pisz	23	205	182
Szczytno	30	109	79
Węgorzewo	-	126	126
Województwo	885	2 584	1 699

3.2.4. Pożyczki dla bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej

tab. 13

PUP	Liczba udzielonych pożyczek		wzrost / spadek do 2001 w liczbach bezwzględnych
	Rok 2001	Rok 2002	
Bartoszyce	8	18	10
Braniewo	0	6	6
Działdowo	9	10	1
Elbląg	14	23	9
Ełk	22	18	- 4
Giżycko	0	10	10
Gołdap	-	8	8
Haława	0	0	0
Kętrzyn	0	4	4
Lidzbark Warm.	6	9	3
Mragowo	4	2	- 2
Nidzica	1	2	1
Nowe M. Lub.	7	7	0
Olecko	18	9	- 9
Olsztyn - grodzki	14	13	- 1
Olsztyn - ziemski	9	17	8
Ostróda	45	50	5
Pisz	3	15	12
Szczytno	0	2	2
Węgorzewo	-	0	0
Województwo	160	223	63

Samozatrudnienie jest najbardziej efektywną formą aktywizującą bezrobotnych. Preferowane były osoby zgłaszające chęć podjęcia działalności produkcyjnej w pozostałej kolejności – usługowej i handlowej.

3.2.5. Pożyczki dla pracodawców na dodatkowe miejsca pracy.

tab. 14

PUP	Liczba udzielonych pożyczek		wzrost / spadek do 2001 w liczbach bezwzględnych
	Rok 2001	Rok 2002	
Bartoszyce	3	4	1
Braniewo	-	2	2
Działdowo	1	1	-
Elbląg	12	18	6
Ełk	4	4	-
Giżycko	-	1	1
Gołdap	x	5	5
Hawa	-	5	5
Kętrzyn	-	3	3
Lidzbark Warm.	-	6	6
Mragowo	-	1	1
Nidzica	-	3	3
Nowe M. Lub.	2	4	2
Olecko	1	-	-
Olsztyn - grodzki	-	7	7
Olsztyn - ziemski	1	-	- 1
Ostróda	10	17	7
Pisz	-	3	3
Szczytno	-	-	-
Węgorzewo	x	4	4
Województwo	34	88	54

W ramach udzielonych pożyczek utworzono 149 dodatkowych miejsc pracy (w roku 2001 – 56 miejsc pracy).

3.2.6. Lokalne programy specjalne

Poza obligatoryjnie stosowanymi programami rynku pracy, finansowanymi ze środków Funduszu Pracy - szkoleniami, pracami interwencyjnymi, robotami publicznymi, aktywizacją zawodową absolwentów, wspieraniem i tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez udzielanie pożyczki - urzędy pracy inicjowały bądź współuczestniczyły w realizacji programów finansowanych przez partnerów rynku pracy.

Efektom tej współpracy było szereg autorskich lub współautorskich programów, których wymiernym efektem było zatrudnienie stałe lub okresowe ponad 700 osób oraz nabycie lub pogłębienie kwalifikacji przez ponad prawie 1 200 osób. Szczególnie znaczące dla rynku pracy były programy realizowane we współpracy z WUP („Pierwsza Praca”, PAOW) i AWRSP (AGRO – który przybierał różne lokalne nazwy, „Pogranicze”, Nauka języka niemieckiego i angielskiego).

tab. 15

Powiat	Nazwa programu	Efekty
Bartoszyce	- Agro Bartosz - Pogranicze - Agro - Liski - Komunalnik - Leonardo da Vinci	- Okresowe zatrudnienie 95 osób, remont dróg, melioracja gruntów - Okresowe zatrudnienie 60 osób, oczyszczanie pasa granicznego - Okresowe zatrudnienie 80 osób, modernizacja budynków gospodarczych - Okresowe zatrudnienie 6 osób, remont budynków komunalnych - Poznanie nowych technologii przez 20 absolwentów
Elbląg	- Szansa 2001 - Agro - Elbląg - Aktywizacja bezrobotnych z terenu miasta Elbląga - Junior - Aktywizacja bezrobotnych z terenów wiejskich	- Aktywizacja 500 bezrobotnych, w tym 72 z terenu powiatu (spawacz, monter kadłubów) - Zatrudnienie 45 bezrobotnych byłych pracowników ppgr – na 12 m-cy - Aktywizacja 185 bezrobotnych - Aktywizacja 4 niepełnosprawnych absolwentów - Aktywizacja 320 bezrobotnych z terenów wiejskich
Elk	- Medyk - dla pracowników służby zdrowia - Mazur - dla byłych pracowników PGR - Już pracuję - Zatrudnienie w strefie - Agroszansa	- w trakcie - w trakcie - w trakcie - w trakcie - w trakcie

Giżycko	- Powiatowe Centrum Informacyjno-Doradcze - Powiatowy Punkt Kontaktowy dla projektu Regionalnej Strategii Innowacyjności	- Wśród osób bezr. wzbudza duże zainteresowanie bezpłatna możliwość dostępu do internetu związana z zamieszczeniem swoich aplikacji zawodowych, wyszukiwaniem ofert pracy oraz informacji niezbędnych do rozwoju dalszej kariery zawodowej i efektywnego poszukiwania pracy. Oferuje niezbędną pomoc dla pracowników w zakresie pozyskiwania środków finansowych na działalność. Udziela informacji dotyczących kontaktów z urzędami adm. publ., bankami, agencjami rządowymi i pozarządowymi. - Przygotowana baza danych istniejących pracodawców wg branż
Gołdap	- Lokalny program specjalny - AGRO - Lokalny program specjalny - Drogomistrz - Program - Agro	- Pracę podjęło 10 osób - Pracę podjęło 45 osób - 10 nowych miejsc pracy (17 os. zatrudniono)
Hawa	- Partner - Zenit - Mazur - Medyk - Siemiany 2000	- Przeszkolono 100 osób - Utworzono 50 miejsc pracy - Przez 2 lata refundowano koszty wynagrodzeń 80-osobowej grupie. W skutek programu powstały 22 miejsca pracy - Utworzono 3 dodatkowe miejsca pracy - Przeszkolono 20 osób
Kętrzyn	- Program specjalny - Medyk - Program AGRO - Braniewo - Pr. specjalny - Pogranicze	- Niewielkie zainteresowanie - W trakcie - W trakcie

Mragowo	- AGRO - Mragowo - Program pilotażowy „Szkolenie językowe”	- Opracowany przez PUP, a realizowany wspólnie z AWRSP OT w Olsztynie, zatrudnienie znalazło 39 osób bezrobotnych pochodzących ze środowisk popegeerowskich. Prace prowadzone są przy konserwacji urządzeń melioracyjnych i drogowych leżących na gruntach AWRSP - W szkoleniu językowym (nauka języka niemieckiego) uczestniczy 15 osób zamieszkałych na terenach do 20 tys. mieszkańców, będących członkami rodzin byłych pracowników PGR z rodzin najuboższych
Nidzica	- AGRO - Nidzica - Program AWRSP - Szkolenia językowe dla członków rodzin byłych pracowników PGR	- Utworzono 60 miejsc pracy - 12 uczestników
Nowe M. Lub.	- Program specjalny AGRO Drwęca Bis	- Bardzo wysokie zainteresowanie byłych pracowników PGR, 32 os. zatrudnione
Olecko	- Aktywizacja zawodowa byłych pracowników PGR i członków ich rodzin AGRO 2002 - Promocja zawodowa dziewcząt z rodzin po PGR	- 44 osoby zatrudniono - praca ciągła - zakwalifikowano 11 osób
Ostróda	- DRO-MEL Bis - Bezdomność 2002 - jadłodajnia dla najuboższych - Kurs języka niemieckiego dla młodzieży ze środowisk popegeerowskich - Moja pierwsza praca	- Zatrudnienie na rok 134 osób przy pracach drogowych i melioracyjnych (w roku 2002/2003) i 118 w roku 2001/2002 - w trakcie - Do obsługi zatrudniono bezdomnych - w trakcie - Dla młodzieży z terenów popegeerowskich - w trakcie - W trakcie realizacji wyłoniono 21 osobową grupę osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym, które zastosują nową formę pracy (telepraca) - w trakcie
Węgorzewo	- Węgorzewski Program Aktywizacji Zawodowej byłych pracowników PGR i ich rodzin	- Uczestnictwo - 3 gminy (Budry, Węgorzewo, Polezdrze) - Zarząd Dróg Powiatowych - w trakcie

Dodatkowo, wszystkie powiatowe urzędy pracy uczestniczyły w realizacji wojewódzkich programów: Aktywizacja Zawodowa bezrobotnych Absolwentów „Pierwsza Praca” i PAOW. Projekty „Pierwsza Praca” dostosowane były do lokalnych warunków, możliwości i potrzeb. W wielu przypadkach przybierały lokalne nazwy.

3.2.7. Aktywizacja osób niepełnosprawnych

Na koniec 2002 roku zarejestrowanych było 4 318 osób niepełnosprawnych;
w tym:

- ze statusem osoby bezrobotnej - 2 497,
- poszukującej pracy - 1 821,

Populacja ta stanowiła 2,5 % ogółu zarejestrowanych w województwie.

Niepełnosprawni mieszkańcy wsi stanowili 28,6 % (1 236 osób). Wśród zarejestrowanych, nieco ponad 1 % (55 osób) stanowili absolwenci.

Na przestrzeni roku do urzędów pracy dla osób niepełnosprawnych wpłynęło 1 227 ofert pracy, tj. 4,1 % ogółu zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc pracy w województwie.

Pracę podjęło ogółem 1 815 będących w ewidencji osób niepełnosprawnych, w tym refundowaną przez PFRON – 713 osób (39,3 %).

Działalność gospodarczą podjęło 25 osób.

Z różnych form szkoleniowych oraz staży zawodowych skorzystały w roku 2002 – 232 osoby.

Struktura socjodemograficzna osób niepełnosprawnych nie odbiega od struktury bezrobotnych zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim.

Wśród bezrobotnych i poszukujących pracy osób niepełnosprawnych prawie 75 % posiada niepełnosprawność w stopniu lekkim.

Najwięcej, bo 973 osoby (22,5 %) posiada niepełnosprawność narządu ruchu, układu krwiotwórczego i choroby nowotworowej – 573 osoby, tj. 13,3 % oraz układu krążenia i układu oddechowego (537 osób, tj. 12,4 %).

4. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie z dniem 1 stycznia 2002 roku stał się samorządową jednostką organizacyjną i realizuje zadania samorządu województwa z zakresu polityki rynku pracy na obszarze Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wynikające z ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Wojewódzki Urząd Pracy cały czas boryka się z poważnymi problemami finansowymi. Otrzymany limit środków finansowych, przeznaczony na płace, pochodne i pozostałe wydatki opiewał w styczniu 2002 roku na kwotę 1 260 000 zł,

tj. o 251 000 zł mniej, w stosunku do stycznia 2001 roku.

Znaczne ograniczenie środków spowodowało konieczność podjęcia decyzji o dalszej redukcji zatrudnienia. Tak więc stan osobowy załogi został zmniejszony do 42 osób.

Znaczące cięcia miały miejsce jedynie w sferze finansowej i osobowej, nie dotyczyły zadań, które przeciwnie – w zwiększonej formie zostały nałożone na Urząd. WUP w roku 2002 zmuszony był wystąpić do Powiatowego Urzędu Pracy w Olsztynie o przyznanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia i zatrudniał osoby w ramach staży i umów absolwenckich oraz robót publicznych. Niestety, Wojewódzki Urząd Pracy nie jest w stanie zatrudnić pracowników na umowy o pracę, po zakończeniu okresu umów czasowych.

Z dniem 6 lutego 2003 roku weszła w życie nowa ustawa o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, która dostosowując przepisy polskiego prawa do wymogów Unii Europejskiej zwiększa zakres zadań Wojewódzkim Urzędem Pracy. Zawarte w ustawie zmiany wymagać będą odpowiedniego przygotowania kadr służb zatrudnienia, tak więc oprócz statutowej działalności, Urząd będzie zmuszony do kształcenia pracowników.

Przedstawione poniżej realizacje, stanowią najważniejsze kierunki działań WUP w roku 2002.

4.1. ANALIZY, BADANIA I OCENA RYNKU PRACY

Wszystkie prace badawcze i analityczne prowadzono z myślą o praktycznym wykorzystaniu w kształtowaniu regionalnego rynku pracy oraz rynków lokalnych.

Można je pogrupować w następujące segmenty tematyczne:

- Monitoring trendów w bezrobociu oraz popytu i podaży pracy
Cel:
 - rozpoznanie stanu, poziomu, struktury i dynamiki bezrobocia
 - rozpoznanie podaży i popytu na pracę
 - wyłonienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych
- Monitoring gospodarowania Funduszem Pracy
Cel:
 - optymalne gospodarowanie środkami FP
 - zachowanie płynności finansowej FP
- Badania i analizy wybranych grup ryzyka
Cel:
 - uzyskanie względnie obiektywnej wiedzy o społecznych i ekonomicznych uwarunkowaniach bezrobotnych i ich rodzin
 - rozpoznanie sfery postaw i motywacji wpływających na bierne lub aktywne zachowanie osób poszukujących pracy
 - poznanie realnej i potencjalnej mobilności bezrobotnych na rynku pracy oraz czynników socjologicznych i psychospołecznych wpływających na różne poziomy aktywności
 - poznanie oczekiwań bezrobotnych wobec administracji – szczególnie urzędów pracy, samorządów lokalnych i innych jednostek, np. Agencji Rolnej Skarbu Państwa
- Współpracą z partnerami rynku pracy
Cel:
 - diagnoza lokalnego rynku pracy oraz poznanie prognoz prozatrudnieniowych
 - wypracowanie form i metod doskonalących współpracę z podmiotami rynku pracy

4.2. STATYSTYCZNE BADANIA RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy ma ustawowy obowiązek prowadzenia, kontroli merytorycznej, weryfikacji i agregowania danych statystycznych o rynku pracy.

- Sprawozdawczość o rynku pracy MPiPS-01 wraz z załącznikami
 - Zał. 1 - Bezrobotni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.
 - Zał. 2 - Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy.
 - Zał. 3 - Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności.
 - Zał. 4 - Poradnictwo zawodowe, Kluby pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy.
 - Zał. 5 - Bezrobotni mieszkańcy wsi wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.
 - Zał. 6 - Programy specjalne.
- Sprawozdawczość MPiPS-02 o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy
- Sprawozdanie MPiPS-06 o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy
 - dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy
 - dla Powiatowych Urzędów Pracy
- Sprawozdanie MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu

4.3. PROZATRUDNIENIOWE PROGRAMY RYNKU PRACY WSPIERANE ŚRODKAMI BANKU ŚWIATOWEGO, UNII EUROPEJSKIEJ I BUDŻETU PAŃSTWA

Mając na uwadze łagodzenie skutków bezrobocia oraz wynikająca z założeń strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprawę jakości i atrakcyjności rynku pracy w województwie, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie bierze udział w przygotowaniu i realizacji prozatrudnieniowych programów rynku pracy, wspieranych środkami Banku Światowego, Unii Europejskiej i Budżetu Państwa:

- PHARE 2000 - Warmińsko-Mazurski Program Doskonalenia Kadr
- PHARE 2001 - Promocja Zatrudnienia i Rozwoju zasobów Ludzkich
- Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW)
 - Komponent A (mikropożyczki)
 - Komponent B1 (przekwalifikowania/ reorientacja)
- Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”

Zgodnie z decyzjami Komisji Europejskiej zawartymi w Agendzie 2000, w latach 2000-2006 wsparcie finansowe Wspólnot Europejskich dla krajów kandydujących będzie przekazywane - obok kredytów Europejskiego Banku Inwestycyjnego - w formie trzech instrumentów finansowych: PHARE, ISPA oraz SAPARD.

O ile programy ISPA i SAPARD są skoncentrowane sektorowo (ochrona środowiska, rozwój infrastruktury transportowej i obszarów wiejskich) to program PHARE wspiera działania głównie o charakterze regionalnym i horyzontalnym będące etapem przygotowawczym do korzystania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W zakresie rozwoju zasobów ludzkich na terenie województwa realizowane będą programy PHARE 2000, 2001. Aktualnie najbardziej zaangażowany realizacyjnie jest:

4.3.1. Phare 2000 SSG- Rozwój Zasobów Ludzkich (Warmińsko-Mazurski Program Doskonalenia Kadr)

W dniu 29 listopada 2002r. zostały podpisane 4 kontrakty na realizację następujących podprojektów:

- „Zintegrowane wsparcie szkoleniowe dla młodzieży wiejskiej zagrożonej bezrobociem” (2500 osób bezrobotnych i 240 nauczycieli gimnazjum)
- „Szkolenie dla pracowników MŚP” (1600 pracowników i kadry zarządzającej)
- „Szkolenia dla pracowników nowoutworzonych regionalnych Ośrodków Informacji Turystycznej” (160 bezrobotnych)
- „Wspieranie rozwoju lokalnych porozumień na rzecz zatrudnienia” (234 osoby)

Wykonawcy zostali wyłonieni w drodze międzynarodowego przetargu ograniczonego zgodnie z procedurami zawartymi w Practical Guide – Praktyczny Przewodnik Procedur Zawierania Umów w ramach Programów Phare, Ispa, Sapard.

Komisje przetargowe, w których brali udział pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy rozpoczęły prace w maju 2002 roku. Odbyło się 12 posiedzeń komisji przekwalifikacyjnych oraz 6 posiedzeń komisji oceniających oferty. Prace zakończono w połowie października 2002 roku.

I. Podprojekt 1 (Zintegrowane wsparcie szkoleniowe dla młodzieży wiejskiej zagrożonej bezrobociem) – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (lider konsorcjum) z:

1. Warmińsko-Mazurskim Zakładem Doskonalenia Zawodowego,
2. Zakładem Doskonalenia Zawodowego - Białystok,
3. AMU North Jutland (Dania),

II. Podprojekt 2 (Szkolenia dla pracowników MŚP) – Danish Technological Institute (lider konsorcjum)
z:

1. Górnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego,
2. Ośrodkiem Badania Jakości Wytwarzania ZETOM,
3. FIRMA 2000 (Polska),
4. IG Consulting Group (Polska),

III. Podprojekt 3 (Szkolenia dla pracowników nowoutworzonych regionalnych Ośrodków Informacji Turystycznej) - Central Europe Trust Polska Sp. z o.o. (lider konsorcjum) z:

1. THR-Asesores en Turismo Hotelaria y Recreation S.A. (Hiszpania),
2. Wyższą Szkołą Turystyki i Rekreacji w Warszawie,

IV. Podprojekt 4 (Wspieranie rozwoju lokalnych porozumień na rzecz zatrudnienia) - Bernard Brunhes International (lider konsorcjum) z Olsztyńską Szkołą Biznesu.

Wartość Kontraktów w województwie wynosi 4 511 459 EURO, w tym środki PHARE 3 383 594 EURO.

W programie będzie uczestniczyć ponad 4,7 tys. osób.

4.3.2. Phare 2001 SSG - Rozwój Zasobów Ludzkich (Promocja Zatrudnienia i Rozwój Zasobów Ludzkich)

Na obszarze całego województwa warmińsko-mazurskiego zostaną zrealizowane następujące cztery działania, w których będzie uczestniczyło w sumie 2560 osób:

1. Aktywne działania rynku pracy – świadczenie usług rynku pracy dla bezrobotnych oraz innych osób mających trudności na rynku pracy:
 - zintegrowane usługi w zakresie szkolenia zawodowego, poradnictwa i pośrednictwa pracy skierowane do 960 osób.
2. Promocja przedsiębiorczości:
 - szkolenia i usługi doradcze dla 240 osób, które podejmą działalność gospodarczą.
3. Zwiększenie zdolności adaptacyjnych, szkolenie dla pracowników MSP:
 - szkolenia dla pracowników i menedżerów MSP – 560 osób.
4. Pomoc w rozwijaniu lokalnej współpracy partnerskiej na rzecz zatrudnienia (800 osób):
 - szkolenia dla samorządów i partnerów społecznych,
 - szkolenia i usługi doradcze dla szkół (pomoc techniczna).

W lutym 2002r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem dokumentacji przetargowej (Tender Dossier), w tym Zakresu Zadań Wykonawcy (Terms of Reference - ToR).

W lipcu Komisja Europejska zatwierdziła TOR przygotowany przez WUP w Olsztynie.

Posiedzenie Komisji Prekwalifikacyjnej (I etap przetargu), której zadaniem jest wyłonienie potencjalnych oferentów (tzw. krótka lista), odbyło się na początku listopada 2002 roku. Raport Komisji Przetargowej został przekazany Komisji Europejskiej do akceptacji.

4.3.3. Phare 2002 SSG - Rozwój Zasobów Ludzkich (Promocja Zatrudnienia i Rozwój Zasobów Ludzkich)

Na początku roku 2002 trwały konsultacje z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej nad ostateczną wersją fiszy projektowej, która została zatwierdzona przez Komisję Europejską w marcu 2002 r.

W połowie grudnia 2002 roku podpisano (Komisja Europejska i Rząd Polski) Memorandum Finansowe dla programu Phare 2002 Spójność Społeczna i Gospodarcza.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego będą realizowane następujące 4 działania, w których weźmie udział 1760 osób:

1. Reorientacja zawodowa osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem w szczególności osób zamieszkałych na obszarach wiejskich
– usługi na rzecz zatrudnienia - 760 osób.
2. Wsparcie rozwoju lokalnych partnerstw na rzecz zatrudnienia - 200 osób.
3. Doskonalenie kadry MŚP - 600 osób.
4. Promocja przedsiębiorczości - 200 osób.

4.3.4. Phare 2003 SSG - Rozwój Zasobów Ludzkich (Promocja Zatrudnienia i Rozwój Zasobów Ludzkich)

W okresie czerwiec-lipiec 2002 roku została przygotowana fisza projektowa, która przekazana Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej została wpisana w projekt fiszy regionalnej. W drugiej połowie 2002r. odbyły się konsultacje MPiPS z wojewódzkimi urzędami pracy dotyczące ostatecznej wersji fiszy.

4.3.5. Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW)

W realizacji podkomponentu B1 PAOW (przekwalifikowania i reorientacja) weszliśmy jako jedyni w kraju jeszcze w 2001 roku.

W roku 2002 realizacja PAOW przebiegała w następujących segmentach:

- Realizacja zadań zakontraktowanych w roku 2001
 - okresowe zatrudnienie (14 umów na łączną kwotę 1 438 962 zł, obejmujących 265 beneficjentów)
 - centrum wspierania przedsiębiorczości (5 umów na 536 951 zł dla 475 osób)
 - badanie wskaźnika efektywności szkoleń (44 kontrakty, udział w szkoleniach 802 osób, z których 111 podjęło pracę)
- Przygotowanie 95 nowych kontraktów na następujące usługi:
 - realizacja szkoleń zawodowych (87 kontraktów obejmujących 1 471 osób)
 - okresowe zatrudnienie (5 kontraktów w ramach których zatrudniono 109 osób)
 - centrum wspierania przedsiębiorczości (2 umowy dla 120 osób)
 - planowanie rozwoju lokalnego - 1 kontrakt

Ogółem, w roku 2002 zakontraktowano usługi na łączną kwotę 4 204 881 zł.
Różnego rodzaju usługami w ramach tej kwoty zostanie objętych 3 171 osób.

4.3.6. Wojewódzki Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”

Program "Pierwsza Praca" przeznaczony był przede wszystkim dla absolwentów szkół wszystkich szczebli ponadgimnazjalnych z lat 2001/2002. Stanowi on integralną część programu społeczno-gospodarczego rządu na lata 2003-2005 i jest zespolony z programem "Przed wszystkim przedsiębiorczość".

Najlepszą szansą na aktywizację zawodową absolwentów jest rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy. Poprzez działania zapisane w programie i przy wykorzystaniu dostępnych środków finansowych absolwenci mają szansę na zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego w formie subsydiowanego stażu, subsydiowanej pracy lub wolontariatu, a także na podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej. Niezależnie od tych elementów wsparcia wszyscy zainteresowani mogli liczyć na pomoc doradców zawodowych i pośredników pracy z powiatowych urzędów pracy oraz doradców z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działającego przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy.

Województwo warmińsko-mazurskie na realizację projektu otrzymało z Funduszu Pracy łącznie 10 189,3 tys. złotych, z tego: 294,2 tys. zł na podprojekt Zielone miejsca pracy.

Z nakładowych form aktywizacji w okresie czerwiec-grudzień 2002 roku skorzystało 4 749 tys. absolwentów.

Wydatkowano z Funduszu Pracy kwotę ponad 10,2 mln zł. Wskaźnik realizacji Programu „Pierwsza Praca” w województwie warmińsko-mazurskim wyniósł 110 % w stosunku do założeń.

Najbardziej preferowaną formą aktywizacji były:

- staże zawodowe u pracodawców (2 199 osób - wydatkowano 5 293,3 tys. zł),
- umowy absolwenckie (933 osoby - wydatkowano 1 713,8 tys. zł).

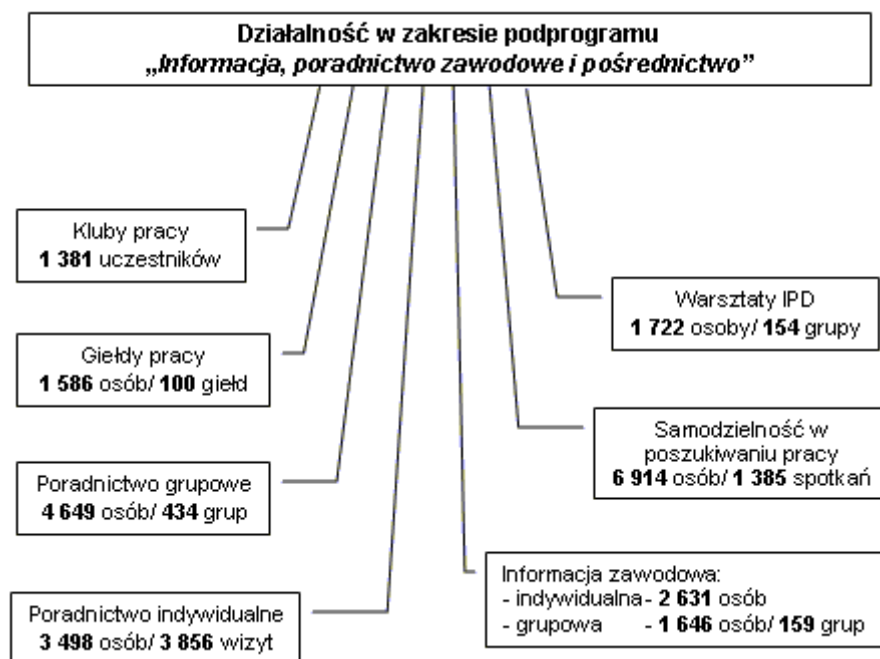
Uczestnicy nakładowych programów rynku pracy

tab. 16

Lp	Nazwa instrumentu	Liczba uczestników		% do założeń
		zakładana	uzyskana	
1.	Staż absolwencki	1 653	2 199	133,0
2.	Refundacja z tytułu zatrudnienia absolwentów	815	933	114,5
3.	Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej	50	20	40,0
4.	Pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy	42	39	92,9
5.	Szkolenia	1 021	888	87,0
6.	Prace interwencyjne	246	58	23,6
7.	Roboty publiczne	55	240	436,4
8.	Prace społecznie użyteczne	132	101	76,5
9.	Programy specjalne	45	84	186,7
10.	Udział w programach PHARE i Banku Światowego	-	49	-
11.	Ustawa o ułatwieniu zatrudnienia absolwentów	0	7	-
12.	Zwrot kosztów dojazdów do pracy	180	133	73,9
13.	RAZEM	4 239	4 751	112,1

W ramach realizacji podprogramu „Informacja, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy” z różnych form aktywizacji skorzystało 23 927 absolwentów, w tym 6 914 osób uczestniczyło w szkoleniach z zakresu „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”.

Należy zaznaczyć, iż z usług doradczo-informacyjnych w celu osiągnięcia efektu zatrudnieniowego korzystały kilkakrotnie te same osoby i dlatego suma uczestników poszczególnych form może wydawać się wysoka, wyższa niż ogólna liczba uczestników programu „Pierwsza Praca”.

Na realizację zadań wynikających z Wojewódzkiego Programu Zawodowego Absolwentów „Pierwsza Praca”, Minister Pracy i Polityki Społecznej dla województwa warmińsko-mazurskiego wyasygnował kwotę 9 945 100 zł.

Była to dodatkowa kwota przyznanych algorytmem środków samorządom województwa na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu w roku 2002.

Struktura wydatków na realizację programu „Pierwsza Praca”

tab. 17

Wyszczególnienie	Środki ogółem (w tys. zł)	Wykorzystanie (w tys. zł)	% (3 : 4)
1.	2.	3.	4.
1. Kwota z porozumienia pomiędzy Marszałkiem Województwa a starostami	9 945,1	9 656,7	97,1*
2. Podprogram „Zielone miejsca pracy”	513,2	289,6	56,4**
3. PAOW	43,0	43,0	100,0
4. Środki Unijne	146,6	146,6	100,0
5. Inne źródła	276,4	276,4	100,0
RAZEM:	10 924,3	10 412,3	95,3

Uwaga:

* Niewykorzystanie w pełni środków wynikających z „porozumienia” dotyczy powiatu działdowskiego, gdzie wykorzystano niespełna 60 % zakładanej kwoty. Powodem takiej sytuacji była znacznie mniejsza niż się spodziewano liczba uczestników programu, a także zła kondycja ekonomiczna firm, niesprzyjająca zatrudnieniu.

** Program znajduje się w trakcie realizacji.

4.3.7. Program „Zielone miejsca pracy”

Program stanowi podprojekt programu „Pierwsza Praca”. Zgodnie z kryteriami projektu „Zielone miejsca pracy”, kierowano poprzez powiatowe urzędy pracy:

- na staż absolwencki w nadleśnictwie osoby posiadające wykształcenie związane z gospodarką leśną, ochroną środowiska oraz gospodarką rolną,
- do pracy w ramach robót publicznych, absolwentów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki narodowej.

Na realizację projektu wydatkowano 289,6 tys. zł, a uczestniczyło w nim 83 absolwentów. Program będzie kontynuowany w 2003 roku.

4.3.8. Gminne Centra informacji i Biura Karier

Wojewódzki Urząd Pracy zaopiniował w sumie 32 wnioski o granty na organizację Gminnych Centrów Informacji (24 samorządy gminne i organizacje pozarządowe) i Biura Karier (8 szkół wyższych i organizacji studenckich).

Granty w województwie warmińsko-mazurskim otrzymało 12 instytucji. WUP przeprowadził także intensywną kampanię promocyjną projektu

4.4. POŚREDNICTWO PRACY REALIZOWANE PRZEZ WUP

4.4.1. Pośrednictwo wojewódzkie

- Przeprowadzono około 200 rozmów kwalifikacyjnych z poborowymi na temat warunków odbycia służby zastępczej.
- Skierowano do służby zastępczej 22 poborowych.
- Łącznie w 2002 roku w ramach służby zastępczej pracowało: 22 poborowych w 9 zakładach pracy, 59 osób kontynuowało odbywanie służby zastępczej z lat poprzednich.

4.4.2. Zatrudnienie za granicą

Pośrednictwo w tym zakresie dotyczyło wylaniania i kojarzenia z pozyskanymi ofertami kandydatów do pracy.

Z możliwości wyjazdu do pracy za granicą skorzystało 13 207 osób.

tab. 18

Lp.	Kraj zatrudnienia	Praca sezonowa (liczba osób)	Praca długoterminowa (liczba osób)	Ogółem
1.	Francja	13	29	42
2.	Grecja	-	10	10
3.	Hiszpania	51	41	92
4.	Irlandia	-	64	64
5.	Niemcy	12 884	88	12 972
6.	Norwegia	-	6	6
7.	Wielka Brytania	-	21	21
OGÓŁEM		12 948	259	13 207

- FRANCJA
 - praca sezonowa - oferty pracy w zawodzie: rzeźnik, masarz, rolnik
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodzie: gastronom, hotelarz
- GRECJA
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodzie: ślusarz, spawacz, monter konstrukcji stalowych

- HISZPANIA
 - praca sezonowa - oferty pracy w zawodach: rolnik
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodach: kierowca, zbrojarz, ślusarz, pokojówka, kelner
- IRLANDIA
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodach medycznych
- NIEMCY
 - praca sezonowa - oferty pracy w zawodach: rolnik, ogrodnik, gastronom, hotelarz, leśnik
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodach: gastronom, hotelarz, ekonomista, technik obsługi ruchu turystycznego
- NORWEGIA
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodach: pielęgniarz/pielęgniarka
- WIELKA BRYTANIA
 - praca długoterminowa - oferty pracy w zawodach: gastronom, hotelarz

4.5. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ W OLSZTYNIE I ELBLĄGU

W roku 2002 Centrum przyjęło 6 438 klientów. Były to osoby uczestniczące zarówno w indywidualnych, jak i grupowych formach pomocy.

W ramach podstawowych zadań CliPKZ objęto:

- informacją zawodową indywidualną (nie uwzględniając młodzieży) **2 486 osób**
- informacją zawodową dla młodzieży **1 286 osób**
- poradnictwem grupowym dla bezrobotnych i poszukujących pracy **475 osób**
- poradnictwem indywidualnym dla bezrobotnych i poszukujących pracy **305 osób**
- poradnictwem indywidualnym dla młodzieży **126 osoby**
- poradnictwem grupowym dla młodzieży **1 760 osób**

Najważniejsze realizacje Centrum to:

- Udział w giełdach, targach, prezentacjach.

Uczestniczono w:

- Giełdach pracy organizowanych przez OHP (maj i grudzień 2002 roku)
- Targach „Debiut 2002” w ramach realizacji programu „Pierwsza Praca” (21 maj 2002 roku)
- Akcji Promocyjno – Informacyjnej Zrzeszenia Studentów Polskich „Powitanie” (marzec 2002 r.), skierowanej do maturzystów.
- Zajęciach informacyjno-edukacyjnych dla studentów wydziałów prawa „ELSA” zawierających elementy opracowane i przeprowadzone przez CliPKZ.

- Zajęcia warsztatowe.
 - „Aktywnego poszukiwania pracy”.
 - Otwarte zajęcia z psychologiem „Budowa poczucia własnej wartości”.
 - „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy” - w szkoleniu uczestniczyły grupy: absolwentów (pilotaż programu), doradców zawodowych, pracowników.
 - „Trening podejmowania decyzji zawodowych”, „Warsztaty promocji samego siebie” (studenci i młodzież szkolna).
 - „Planowanie kariery zawodowej”, „Jak radzić sobie ze stresem wywołanym bezrobociem”, „Zostań Rockefellerem”, „Własna firma”.
- Kontakty z partnerami zewnętrznymi.
 - Współpraca z Kuratorium Oświaty - w zakresie wspólnej akcji ukierunkowanej na pomoc nauczycielom w podjęciu pracy w szkolnictwie (stworzenie banku ofert pracy dla nauczycieli, wymiana ofert, wymiana informacji).
 - Współpraca z Biurem Karier Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w zakresie wymiany

informacji nt. kierunków studiów, materiałów informacyjnych.

- Współpraca z OHP w zakresie wspólnej realizacji działań związanych z promocją zatrudnienia młodzieży (udział w giełdach, pomoc w szkoleniu kadry Centrum Edukacji i Pracy OHP).
- Pomoc merytoryczna w utworzeniu punktu doradczego Wojskowej Agencji Pracy.
- Współpraca z AIESEC Polska - Komitetem Lokalnym w zakresie uruchomienia cyklu szkoleń językowych dla bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olsztynie.
- Współpraca ze STOMILEM S.A. w zakresie organizacji 9 szkoleń w ramach darowizny przekazanej WUP (listopad, grudzień 2002 r.)

Rola CliPKZ polegała na:

- Przedstawieniu propozycji kierunków szkoleń
- Wyborze jednostek szkolących
- Dokonaniu naboru uczestników
- Monitoringu przebiegu szkoleń.

Uruchomiono następujące kursy:

- Operator wózków widłowych (1 grupa 17 osobowa)
- Pracownik magazynowy z obsługą komputera i kas fiskalnych (3 grupy, ogółem 46 osób)
- Nowoczesny pracownik administracyjno-finansowy (2 grupy, ogółem 39 osób)
- Księgowość małych i średnich firm (2 grupy, ogółem 30 osób)
- Sukces w projektowaniu przyszłości (1 grupa docelowo 12 osób – w związku z małym zainteresowaniem tym szkoleniem i rezygnacją kilku chętnych, nabór został przedłużony; stan na 6.01 – 9 osób)
- Udział w opracowaniu pilotażowego projektu „Przywracanie na otwarty rynek pracy osób opuszczających zakłady karne” (inicjatywa WUP w Olsztynie) oraz planów związanych z obchodami Międzynarodowego Roku Osób Niepełnosprawnych (2003 roku) - (współpraca z Departamentem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego)

- Organizacja cyklu seminariów dla nauczycieli.

Przygotowanie merytoryczne oraz organizacyjne cyklu pięciu seminariów dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych nt. „Rola poradnictwa zawodowego w aktywnym poruszaniu się po rynku pracy”. Uczestnikami seminarium było niemal 100 nauczycieli z terenu województwa.

4.6. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

W 2002 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie prowadził, realizując wcześniej podpisane umowy, współpracę z następującymi partnerami zagranicznymi:

- Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej,
- Litwą,
- Danią,
- Niemcami.

- W kwietniu 2002 roku w Olsztynie, Wojewódzki Urząd Pracy współorganizował wraz z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz przedstawicielami Rządowego Programu RFN „TRANSFORM” konferencję międzynarodową na temat „Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości jako element rynku pracy”. Uczestniczyło w niej m.in. 30 przedstawicieli administracji i urzędów pracy Obwodu Kaliningradzkiego FR oraz Ministerstwa Pracy Federacji Rosyjskiej.
- W dniach 16-18 października 2002 roku odbyło się w Swietłogorsku wspólne posiedzenie rad i komisji międzynarodowych ds. współpracy transgranicznej i międzyregionalnej działających pomiędzy Polską, Litwą i Obwodem Kaliningradzkim FR, w

którym uczestniczył przedstawiciel WUP w ramach dyskusji w bloku tematycznym „Współpraca międzyregionalna. Euroregiony. Współpraca w ramach programów Phare i Tacis”.

- Ustalono plan współpracy między WUP w Olsztynie a Obwodem Kaliningradzkim FR na rok 2003, który przewiduje następujące tematy:
 - metody pracy z grupami ryzyka – przywrócenie na otwarty rynek pracy,
 - doświadczenia w zakresie łagodzenia społecznych skutków restrukturyzacji przedsiębiorstw,
 - wymiana informacji i doświadczeń w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i rozwoju rynku pracy.
- W dniach 17-23 sierpnia 2002 r. odbyła się wizyta studyjna w AMU Nordjylland Aalborg w Danii dotycząca projektu duńsko-polsko-litewskiego „Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Polsce i na Litwie” w ramach Programu Sektorowego Regionu Morza Bałtyckiego.
- Wynikiem ww. wizyty było szkolenie dla pracowników opieki społecznej i doradców zawodowych zorganizowane przez WUP, które odbyło się w Olsztynie w dniach 22-25 października 2002 r. na temat „Podnoszenie poziomu zatrudnienia ludzi niepełnosprawnych w Polsce i na Litwie”. Uczestniczyło w niej 12 osób z Litwy, 12 osób z Polski i 4 osoby z Danii – prowadzące szkolenie.
- Kontynuowana jest współpraca z Urzędem Pracy w Wilnie oraz z Wileńską Giełdą Pracy polegająca na wymianie doświadczeń w zakresie badania potrzeb rynku pracy i doradztwa zawodowego w warunkach strukturalnego bezrobocia. Uzgodniono i podpisano protokół o współpracy na rok 2003.

4.7. WSPÓŁPRACA Z POWIATOWYMI URZĘDAMI PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy sprawował merytoryczny nadzór nad powiatowymi urzędami pracy w zakresie przypisanych mu zadań ustawowych.

Prowadził działalność szkoleniową pracowników PUP w zakresie uaktualniania wiedzy o zmianach w obowiązującym prawie i kierunkach polityki państwa, rozwiązaniach obowiązujących w Unii Europejskiej, programach pomocowych.

Spotkania i narady organizowane przez WUP sprzyjały wymianie doświadczeń pomiędzy pracownikami i kierownikami PUP oraz wypracowaniu jednolitych form postępowania w kwestiach wątpliwych.

Na spotkaniach omawiano również bieżącą sytuację na rynku pracy w województwie oraz przekazano informacje o programach rynku pracy realizowanych przez WUP.

Udzielono na bieżąco wyjaśnień, interpretacji z zakresu przepisów prawnych dot. znowelizowanej ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz zarządzeń wykonawczych do statystyki o rynku pracy.

4.8. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY

- Opracowywanie analiz i informacji dot. rynku pracy na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego, Sejmiku Wojewódzkiego, Wojewody, posłów, senatorów, mediów.
- Udział w monitorowaniu Wojewódzkiego Programu na Rzecz Poprawy Warunków Życia Społecznego i Zawodowego Niepełnosprawnych.
 - Opracowanie planu zadań na 2003 rok.
- Opracowanie założeń polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim.

- Współpraca z Kuratorem Oświaty w zakresie przekazywania informacji o zawodach nadwyżkowych i deficytowych.
- Współpraca z partnerami rynku pracy w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia oraz przeciwdziałania bezrobociu.
 - Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa
 - Kolejową Agencją Aktywizacji Zawodowej
 - Agencjami Rozwoju Regionalnego
 - Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim
 - Inkubatorami przedsiębiorczości
 - Stowarzyszeniami Bezrobotnych
 - Klubami Pracy
 - Organizacjami szkolącymi
- Współpraca z Wojewódzkimi Urzędami Pracy województw: Podlaskiego, Pomorskiego, Zachodnio-Pomorskiego.
- Współpraca z Wojewódzką Radą Zatrudnienia – Organem opiniodawczo-doradczym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- Współpraca z Urzędem Statystycznym w zakresie statystyki o rynku pracy.

4.9. SZKOLENIA, SEMINARIA, KONFERENCJE

Nowe zadania stawiane przed służbami zatrudnienia wymagają ciągłego podnoszenia kwalifikacji. W roku 2002 pracownicy urzędów pracy uczestniczyli w ponad 50 szkoleniach, seminariach i konferencjach o następującej tematyce:

- Integracja z Unią Europejską.
- Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej.
- Społeczny Fundusz Socjalny.
- Program Phare – Rozwój Zasobów Ludzkich.
- Program PAOW.
- Nowoczesne technologie w poradnictwie zawodowym.
- Rynek pracy: potrzeby, doświadczenia, jakość usług, metody badań, pośrednictwo.
- Edukacja, a rynek pracy.
- „Pierwsza Praca”.
- Pośrednictwo pracy za granicą.
- Użytkowe programy komputerowe.
- BHP i ppoż.
- Demografia, a rynek pracy.

Ponadto, Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował:

- Szkolenie Kadr urzędów pracy dla województw: warmińsko-mazurskiego oraz pomorskiego. Główny nacisk położony był na zaznajomienie beneficjentów z procedurami dot. programu PHARE w obszarze Rozwoju Zasobów Ludzkich. Szkolenie zostało sfinansowane w całości przez MPiPS. Uczestniczyło w nim 160 osób.

- Seminarium dla nauczycieli i pedagogów nt. „Rola poradnictwa zawodowego w aktywnym zachowaniu się na rynku pracy”. Uczestnikami seminarium było 100 nauczycieli z terenu województwa.

- Seminarium nt. „Tworzenie sieci współpracy partnerów rynku pracy”, które zakończyły się podpisaniem porozumienia o współpracy polsko-litewskiej.

- Szkolenie dla 40 pracowników PUP i ankietatorów nt. metodologii badań terenowych w ramach podprojektu B1 PAOW – „Badania gospodarki lokalnych rynków”.

- Międzynarodową Konferencję (3 dniową) pt. „Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości jako

element polityki rynku pracy”.

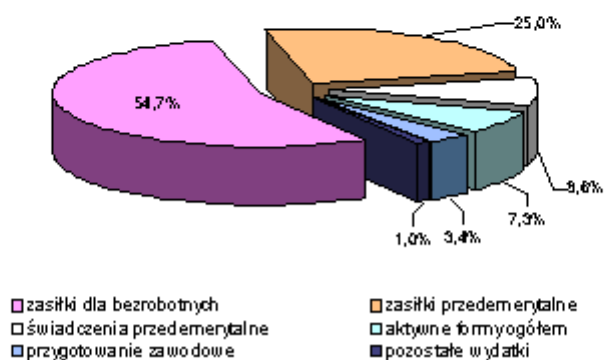
Uczestnikami byli przedstawiciele: Obwodu Kaliningradzkiego FR i Ministerstwa Pracy i Rozwoju Społecznego FR, Niemieckiego Programu Rządowego „Transform”, MPiPS w Warszawie oraz władz terenowych województwa.

4.10. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY

W roku 2002 wydatki z Funduszu Pracy wynosiły ogółem 491 518,6 tys. zł. Kwota ta w stosunku do 2001 roku wzrosła o 45 450,6 tys. zł, tj. 11 %.

<u>Struktura wydatków z Funduszu Pracy</u>	<u>Wydatki</u>	<u>- 100,0 %</u>
- zasiłki dla bezrobotnych	268 718,3 tys. zł	- 54,7 %
- zasiłki przedemerytalne	123 148,1 tys. zł	- 25,0 %
- świadczenia przedemerytalne	42 220,4 tys. zł	- 8,6 %
- aktywne formy ogółem	35 835,1 tys. zł	- 7,3 %
- przygotowanie zawodowe	16 852,9 tys. zł	- 3,4 %
- pozostałe wydatki	4 743,8 tys. zł	- 1,0 %

Struktura wydatków z Funduszu Pracy

W porównaniu z rokiem 2001 wzrosły wydatki na:

- zasiłki dla bezrobotnych o 10 932,3 tys. zł, tj. o 4,2 %
- zasiłki przedemerytalne o 26 170,1 tys. zł, tj. o 27,0 %
- świadczenia przedemerytalne o 19 379,4 tys. zł, tj. o 85,0 %

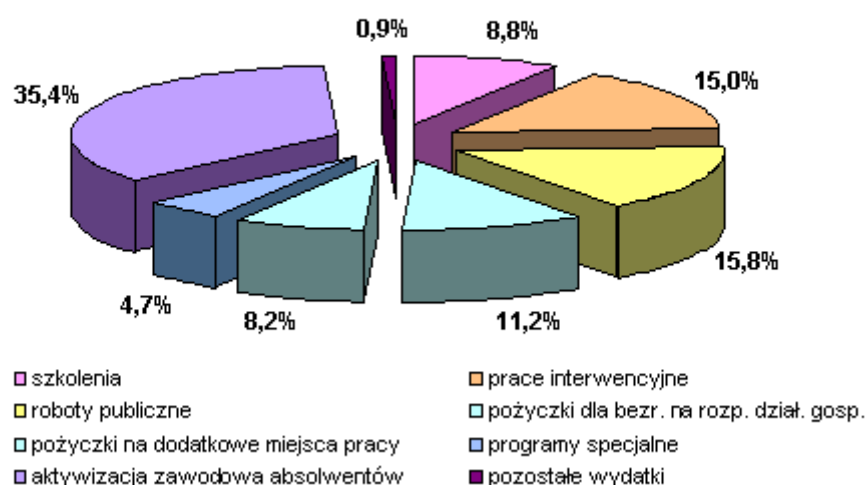
Zdecydowanie zmniejszyły się wydatki poniesione na:

- aktywizację bezrobotnych o 8 131 tys. zł, tj. o 18,5 %
- przygotowanie zawodowe młodocianych o 3 120 tys. zł, tj. o 15,6 %

Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wynosiły 7,3 % ogólnych wydatków Funduszu Pracy w roku 2002:

- szkolenia 3 136,0 tys. zł - 8,8 %
- prace interwencyjne 5 369,4 tys. zł - 15,0 %
- roboty publiczne 5 676,5 tys. zł - 15,8 %
- pożyczki dla bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej 3 993,5 tys. zł - 11,2 %
- pożyczki na dodatkowe miejsca pracy 2 946,5 tys. zł - 8,2 %
- programy specjalne 1 686,9 tys. zł - 4,7 %
- aktywizacja zawodowa absolwentów 12 674,8 tys. zł - 35,4 %
- pozostałe wydatki 351,5 tys. zł - 0,9 %

Struktura wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

- Załączniki do informacji rocznej za 2002 r.

Opracowano:

Wydział Informacji, Analiz i Prognoz
WUP Olsztyn